

gemeente Houten

Marktverkenning

Interventies/advies en ondersteuning op het gebied van
middelenpreventie

Zaaknummer: 912672

Datum: mei 2026

Inhoudsopgave

1	Toelichting vraag.....	3
1.1	Inleiding.....	3
1.2	Leeswijzer.....	3
1.3	Gemeente Houten.....	3
1.4	Communicatie en contactpersoon.....	3
1.5	Keuze voor soort marktverkenning.....	3
1.6	Planning.....	3
2	Toelichting vraag.....	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Aanleiding marktverkenning.....	4
2.2.1	Preventie- en Handhavingsplan middelengebruik Houten 2026-2029	4
2.3	Doelen marktverkenning.....	4
2.3.1	Voorlichting en educatie	4
2.3.2	Signalering, advies en ondersteuning.....	5
2.3.3	Omgeving.....	5
3	Proces marktverkenning.....	6
3.1	Randvoorwaarden.....	6
3.2	Vragen stellen en beantwoording.....	6
3.3	Indienen antwoorden	6
3.4	Vervolgtraject.....	6
4	Vragenlijst.....	7

1 Toelichting vraag

1.1 Inleiding

De gemeente Houten (verder genoemd 'de gemeente') heeft behoefte aan interventies/advies en ondersteuning op het gebied van middelenpreventie. Daar op dit moment de vraag nog niet helder is, voert de gemeente een marktverkenning uit om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn.

1.2 Leeswijzer

In dit hoofdstuk leest u algemene informatie. In hoofdstuk 2 wordt de vraag toegelicht en in hoofdstuk 3 geeft een toelichting op het proces van de marktverkenning.

1.3 Gemeente Houten

De gemeente is onderdeel van de stadsregio Utrecht en de laatste decennia volop in ontwikkeling. Van een dorp van 7.000 inwoners in 1975 groeide Houten uit tot een middelgrote stad van ruim 50.000 inwoners. De vier kernen Houten, 't Goy, Schalkwijk en Tull en 't Waal hebben een dorps karakter. In de omgeving van de treinstations Houten en Houten Castellum vinden we een aantal stedelijke voorzieningen. Inwoners waarderen de rust, veiligheid en kind vriendelijkheid. De combinatie van groen en landelijk bepaalt samen met de vele sociale, culturele en economische activiteiten in de gemeente de kracht en kwaliteit van Houten.

De gemeente heeft als doelstelling rechtmatig en doelmatig in te kopen. Het inkoopbeleid en verdere informatie van de gemeente kunt u nalezen op de website van de gemeente ([Aanbestedingen \(houten.nl\)](https://aanbestedingen.houten.nl)).

1.4 Communicatie en contactpersoon

De communicatie met betrekking tot deze marktverkenning verloopt via volgend mailadres aanbesteding@houten.nl, onder vermelding van Interventies/advies en ondersteuning op het gebied van middelenpreventie.

De contactpersoon van deze marktverkenning is: Björn Eizenga.

1.5 Keuze voor soort marktverkenning

De gemeente kiest voor een openbare marktverkenning maar zal daarnaast huidige partners ook rechtstreeks benaderen.

1.6 Planning

In onderstaande tabel is de globale planning weergegeven.

Omschrijving	Datum	Tijd
Versturen marktverkenning	27 mei 2026	
Stellen van vragen, uiterlijk tot:	16 juni 2026	12:00 uur
Beantwoording van vragen:	22 juni 2026	
Indienen respons	2 juli 2026	12:00 uur

2 Toelichting vraag

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk heeft de gemeente haar ideeën over gewenste interventies/advies en ondersteuning op het gebied van middelenpreventie opgenomen.

2.2 Aanleiding marktverkenning

2.2.1 Preventie- en Handhavingsplan middelengebruik Houten 2026-2029

In Houten willen we dat jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Maar dat is niet vanzelfsprekend in een samenleving waarin alcohol, tabak, vapes en andere middelen gemakkelijk te vinden zijn. Jongeren komen er al vroeg mee in aanraking op school, in de sportkantine, via vrienden of online. Dat baart zorgen, want middelengebruik op jonge leeftijd kan grote gevolgen hebben voor de gezondheid en ontwikkeling. Daarom hebben we als gemeente samen met inwoners, samenwerkingspartners en andere betrokkenen het Preventie- en Handhavingsplan(PHP) middelengebruik 2026–2029 opgesteld. Het plan gaat over middelengebruik (alcohol, drugs, tabak en vapes) in de volle breedte. En we doen dat niet alleen met regels en controles, maar juist ook met voorlichting, ondersteuning en een gezonde omgeving.

We kiezen voor een aanpak langs vier pijlers:

- **Voorlichting en educatie:** jongeren en hun omgeving bewust maken van de risico's.
- **Signalering en ondersteuning:** zorgen dat problemen vroeg worden herkend en aangepakt.
- **Omgeving:** een gezonde leefomgeving creëren waarin middelengebruik niet vanzelfsprekend is.
- **Regelgeving en handhaving:** zorgen dat de regels worden nageleefd, met slimme inzet van toezicht.

De Gemeente Houten streeft ernaar dat jonge inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Middelengebruik (drugs, roken en vapes) hoort daar niet bij; alcoholgebruik in elk geval niet vóór het 18e jaar. Een sociale en fysieke omgeving die gezond gedrag stimuleert, ondersteunt deze ambitie. Om dit te bereiken is het van belang dat er passende interventies, ondersteuningsvormen en activiteiten beschikbaar zijn.

2.3 Doelen marktverkenning

Het doel van deze marktverkenning is om inzicht te krijgen welke partijen een bijdrage in onze gemeente kunnen leveren aan het zoveel mogelijk voorkomen van gezondheidsschade en maatschappelijke schade door middelengebruik onder jongeren (tot 18 jaar) en jongvolwassenen (18–25 jaar). Dit betreft het leveren van preventieve interventies en advies voor jongeren en hun opvoeders, evenals het verzorgen van trainingen voor professionals.

2.3.1 Voorlichting en educatie

Voorlichting en educatieve activiteiten vormen een belangrijke basis in het voorkomen van middelengebruik. Hoewel gedragsverandering via enkel voorlichtingsprogramma's vaak beperkt is, blijft het essentieel dat jongeren en hun omgeving goed geïnformeerd zijn over de risico's van alcohol, roken en drugs. Niet alleen om direct gedrag te beïnvloeden, maar om het gebruik te de-normaliseren en daarmee draagvlak te creëren voor effectievere maatregelen zoals handhaving en regelgeving. De voorlichting/educatieve activiteiten zetten we voornamelijk in via de scholen. Hierdoor bereiken we leerlingen binnen de leeftijdscategorie en hun ouders.

Van partijen vragen we de volgende interventies/ activiteiten:

- **Workshops op middelbare scholen (Doelgroep: leerlingen voortgezet onderwijs en waar mogelijk groep 8)**
De workshops moeten zich richten op mentaal weerbaarder worden. Leerlingen moeten gemotiveerd worden om positief naar zichzelf en naar anderen te kijken. Zo kunnen ze in de toekomst beter gezonde keuzes maken op zowel lichamelijk, psychisch als sociaal gebied.
- **Leefstijlinterventies op middelbare scholen (Doelgroep: leerlingen voortgezet onderwijs)**

De interventies moeten zich richten op bewustwording en kennisoverdracht ten aanzien van de achtergronden, oorzaken en gevolgen van gebruik en het oefenen met het maken van gezonde keuzes op dit gebied.

2.3.2 *Signalering, advies en ondersteuning*

Met het PHP zetten we in op het vroegtijdig signaleren van middelengebruik en het bieden van passende ondersteuning, met speciale aandacht voor jongeren en hun directe omgeving. Het doel is om problematisch middelengebruik te voorkomen, risico's tijdig te herkennen en verdere escalatie te beperken. Van de betrokken partijen verwachten we dat zij interventies en activiteiten inzetten die aansluiten bij de leefwereld van jongeren en bijdragen aan de deskundigheidsbevordering van professionals en ouders.

Van partijen vragen we de volgende interventies/ activiteiten:

- **Training vroegsignalering (Doelgroep: professionals in het voortgezet onderwijs)**
Informatie en advies over riskant middelengebruik van leerlingen.
Partijen verzorgen trainingen gericht op vroegsignalering van middelengebruik voor professionals in het voortgezet onderwijs. De training richt zich op het herkennen van signalen van (beginnend) middelengebruik, het voeren van het gesprek met leerlingen en ouders, en het adequaat handelen en doorverwijzen wanneer zorgen ontstaan.
- **Preventieve adviesgesprekken (Doelgroep: schoolgaande jongeren en hun ouders)**
Partijen voeren preventieve adviesgesprekken met jongeren en hun ouders/verzorgers wanneer er sprake is van zorgen over middelengebruik. Deze gesprekken zijn gericht op bewustwording, het vergroten van kennis, het versterken van beschermende factoren en het voorkomen van verdere problematiek.
De interventies worden laagdrempelig aangeboden en sluiten aan bij de behoeften van zowel jongeren als ouders, waarbij aandacht is voor maatwerk, vertrouwelijkheid en een niet-veroordelende benadering.

2.3.3 *Omgeving*

Een gezonde en ondersteunende leefomgeving vormt een belangrijke basis voor effectieve middelenpreventie. Scholen, ouders en andere opvoeders spelen hierin een sleutelrol. Door hen te ondersteunen bij preventie, signalering en het gesprek over middelengebruik, wordt bijgedragen aan het verminderen van risico's en het versterken van beschermende factoren bij jongeren. Van partijen vragen wij interventies en activiteiten die zich richten op zowel de schoolomgeving als de thuissituatie, waarbij preventie, bewustwording en ouderbetrokkenheid centraal staan. Als gemeente erkennen wij dat ouders een cruciale rol spelen in het creëren van duidelijke normen en het voeren van open gesprekken met hun kinderen.

Van partijen verwachten wij in ieder geval de volgende interventies en/of activiteiten:

- **Alcoholpreventie op scholen (Doelgroep: schoolgaande jeugd/jongeren)**
Partijen ondersteunen scholen bij het versterken van hun beleid en aanpak rondom middelenpreventie. Dit omvat onder andere ondersteuning bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventie- en voorlichtingsbeleid;
De ondersteuning sluit aan bij de bestaande schoolpraktijk en richt zich op een integrale aanpak, waarbij preventie, signalering en begeleiding elkaar versterken.
- **Ouderavonden op scholen en algemeen (Doelgroep: ouders/verzorgers van tieners)**
Partijen organiseren ouderavonden, zowel in schoolverband als gemeentebreed, gericht op het versterken van de opvoedrol van ouders in relatie tot middelengebruik en ander risicogedrag. Tijdens deze ouderavonden staat het vergroten van kennis, bewustwording en handelingsperspectief centraal.

3 Proces marktverkenning

3.1 Randvoorwaarden

De marktverkenning wordt uitgezet onder volgende randvoorwaarden:

- Deelname aan de marktverkenning is geheel vrijwillig en vrijblijvend en heeft op geen enkele wijze gevolgen voor een eventuele deelname aan vervolgactiviteiten. Partijen kunnen geen aanspraak maken op vergoedingen van eventueel gemaakte kosten in het kader van deze marktverkenning.
- Er kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend aan de ten behoeve van de marktverkenning verstrekte informatie. Dat geldt voor zowel de gemeente als voor de gevraagde marktpartij.
- De gemeente is vrij de ontvangen informatie van marktpartijen te verwerken in mogelijke aanbestedingsdocumenten. Marktpartijen kunnen op geen enkele wijze hieraan rechten ontleen.
- Door deelname aan deze marktconsultatie stemt u ermee in dat de door u verstrekte informatie door de gemeente wordt gebruikt (in de voorbereiding van) het vervolgtraject. Tevens verklaart de deelnemende marktpartij akkoord te zijn met alle genoemde voorwaarden.

3.2 Vragen stellen en beantwoording

Mocht u vragen hebben over deze marktverkenning, kunt u deze per mail stellen tot het in de planning in paragraaf 1.6 aangegeven moment. De gemeente zal proberen de vragen zo snel mogelijk te beantwoorden.

3.3 Indienen antwoorden

In hoofdstuk 4 zijn vragen opgenomen. Het is de bedoeling dat u deze vragen beantwoordt. Uw antwoorden stuurt u uiterlijk op het aangegeven moment in de planning naar het mailadres aanbesteding@houten.nl.

3.4 Vervolgtraject

Naar aanleiding van de resultaten van de marktverkenning wordt bepaald hoe het vervolgtraject er uit gaat zien.

4 Vragenlijst

1. Is deze opdracht interessant voor u als marktpartij?
2. Wat heeft u nodig voor het maken van een goede offerte?
3. Wat mist u in de toelichting over gewenste interventies/advies en ondersteuning op het gebied van middelenpreventie?
4. Wat is voor u een wenselijke procedure voor de aanbesteding? (bijv. interviews, presentaties)